

RECHTSPRAAK

Vereniging Nederlandse Verkeersvliegers c.s./Martinair Holland N.V.

Uitleg Overtolligheidsvergoeding in bijlage 13 cao Martinair Vliegers geldend van 1 januari 2012 tot 31 december 2013 conform in rechtspraak geldende cao-norm.

Feiten

De vrachtvliegers waren tot voor kort in dienst van Martinair. Nadat een ontslagvergunning was verkregen zijn zij ontslagen. In bijlage 13 bij de CAO Martinair Vliegers geldend van 1 januari 2012 tot 31 december 2013 is het volgende bepaald: 'IV Overtolligheidsvergoeding (uitkering ineens of suppletie) 1. Bij gedwongen beëindiging van het dienstverband zal betreffende vlieger in aanmerking komen voor een uitkering. Deze uitkering bedraagt 24x het laatstgenoten maandsalaris (hieronder wordt verstaan: het bruto maandsalaris vermeerderd met 8% vakantietoeslag, 6/7% levenslooptoeslag, 1,8% eindejaarsuitkering alsmede 18% pensioenbijdrage van de werkgever.' De '18% pensioenbijdrage' verwees naar de destijds bij Martinair geldende pensioenregeling. In de CAO Martinair Vliegers van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011 zijn in artikel IV van bijlage 13 bij de cao enkele kleine tekstuele wijzigingen opgenomen. Verder is geanticipeerd op het zogeheten Ringvaart Akkoord van 9 september 2011. De laatst geldende cao van 1 januari 2012 is opgezegd tegen 31 december 2013. Op grond van het pensioenprotocol 2015, gesloten tussen VNV en Martinair, geldt vanaf 1 januari 2015 een werkgeversbijdrage in de pensioenpremie van 26,5% in plaats van de eerdere 18%. Bijlage 13 van de cao 2012 is niet gewijzigd. In het kader van de beëindiging van hun dienstverband heeft Martinair de Vrachtvliegers een berekening doen toekomen van hun overtolligheidsvergoeding, waarbij rekening is gehouden met 18% werkgeversbijdrage pensioenpremie.

Oordeel

De kern van het geschil dat partijen verdeeld houdt, betreft de uitleg van artikel IV van bijlage 13. Martinair stelt zich op het standpunt dat de tekst van deze bepaling duidelijk is, te weten 18% pensioenbijdrage van de werkgever. De Vrachtvliegers en VNV stellen zich op het standpunt dat de term laatstgenoten maandsalaris ook duidelijk is, en dat hetgeen in deze bepaling daarachter tussen haakjes is vermeld, slechts beoogt een uitwerking te zijn van het

begrip 'laatstgenoten maandsalaris' waarbij is verwezen naar de op dat moment geldende percentages. Volgens vaste rechtspraak geldt voor de uitleg van een bepaling van een cao de zogeheten cao-norm. De kantonrechter stelt voorop dat de bewoordingen van artikel IV van bijlage 13 onduidelijk zijn. Doordat het zinsdeel 'hieronder wordt verstaan: (...) ' tussen haakjes is geplaatst achter de tekst 'laatstgenoten maandsalaris', lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat het woord 'laatstgenoten' niet alleen ziet op het bruto maandsalaris maar ook op de andere, tussen de haakjes genoteerde componenten. Deze componenten, de vakantietoeslag, het levensloopperscentage en de werkgeversbijdrage in de pensioenopbouw, zijn echter uitgedrukt in vaste percentages. In de tekst tussen de haakjes is het woord 'laatstgenoten' niet opnieuw vóór de woorden 'bruto maandsalaris' geplaatst. Hiervan uitgaande zijn de bewoordingen van artikel IV innerlijk tegenstrijdig, doordat zowel de term 'laatstgenoten' wordt gebezigd, als gefixeerde percentages, en geeft de tekst zowel aanknopingspunten voor de uitleg van Martinair als voor die van de Vrachtvliegers en VNV. De vraag is dan vervolgens of de overige door de Hoge Raad gegeven gezichtspunten voor de uitleg van cao-bepalingen een duidelijk aanknopingspunt bieden voor een van beide standpunten van partijen.

De cao noch de betreffende bijlage 13 bevatten een toelichting op artikel IV waarin de overtolligheidstoeslag is geregeld. Ook de elders in de cao gebezigde bewoordingen bieden geen aanknopingspunten. Kort en goed bevat de ontstaansgeschiedenis van artikel IV van bijlage 13, met name de wijziging van het levensloopperscentage in de CAO Martinair Vliegers van 2011, een aanwijzing dat de kennelijke bedoeling van deze bepaling is om de laatst geldende percentages van de variabelen te hanteren. Verder zijn er geen aanknopingspunten voor hetzij de ene, hetzij de andere uitleg. Op basis van het voorgaande is de kantonrechter van oordeel dat het tussen haakjes geplaatste zinsdeel – waarbij ervan uitgegaan moet worden dat het ontbreken van het sluithaakje op een vergissing berust – moet worden gezien als een verduidelijking c.q. uitwerking van het zinsdeel voor de haakjes: het 'laatstgenoten maandsalaris' (cursivering kantonrechter). Daarmee komt aan het zinsdeel vóór de haakjes meer betekenis toe, en prevaleert dit bij tegenstrijdigheid met hetgeen tussen de haakjes staat. Dit zou – uiteraard – anders zijn geweest wanneer voor de haakjes alleen het woord maandsalaris zou hebben gestaan, en tussen de haakjes het woord 'laatstgenoten' was geplaatst vóór de woorden bruto maandsalaris. De kantonrechter verklaart voor recht dat Martinair gehouden is om bij de berekening en betaling van de overtolligheidsuitkering als bedoeld in bijlage 13 van de Martinair-cao, rekening te houden met een werkgeversbijdrage van 26,5% in de pensioenpremie.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 12-04-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:2954

Zaaknummer: 5261235\CV EXPL 16-6740 en 5408386\CV EXPL 16-8841

Rechters: T.S. Pieters

Advocaten: J.W. Stam, T. Ridder en E. Knipschild

Wetsartikelen: bijlage 13 cao Martinair Vliegers